

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY
ČESKÉ REPUBLIKY

VÝSLEDKY ŠETŘENÍ SP ČR A ČNB V NEFINANČNÍCH PODNICÍCH

4. ČTVRTLETÍ 2018

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY
ČESKÉ REPUBLIKY

VÝSLEDKY ŠETŘENÍ SP ČR A ČNB V NEFINANČNÍCH PODNICÍCH ZA 4. ČTVRTLETÍ 2018

VÝSLEDKY ZA 4. ČTVRTLETÍ 2018
VYHODNOCENÍ A KOMENTÁŘE
ZPRACOVAL: V. ŠTÍPEK, B. ČÍŽEK, A. NOVOTNÁ
ZPRACOVÁNO K 29. 1. 2019

O ŠETŘENÍ

- Pravidelné čtvrtletní šetření SPČR a ČNB
  - 8letá historie, 32 šetření
  - Unikátní společný projekt
    - Spolupráce významné mezinárodně uznávané měnové instituce a nejvýznamnějšího zaměstnavatelského Svazu v ČR
  - Informace od firem
    - Informace o očekávání, podnikatelském prostředí, faktorech a bariérách, ...
- **144** respondentů v šetření za 4. čtvrtletí 2018
- Databáze časových řad dostupná na stránkách ČNB:
  - http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.STROM_SESTAVY?p_strid=ACAA&p_sestuid=&p_lang=CS

SHRnutí VYBRANÝCH VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ – 4. ČTVRTLETÍ 2018 I.

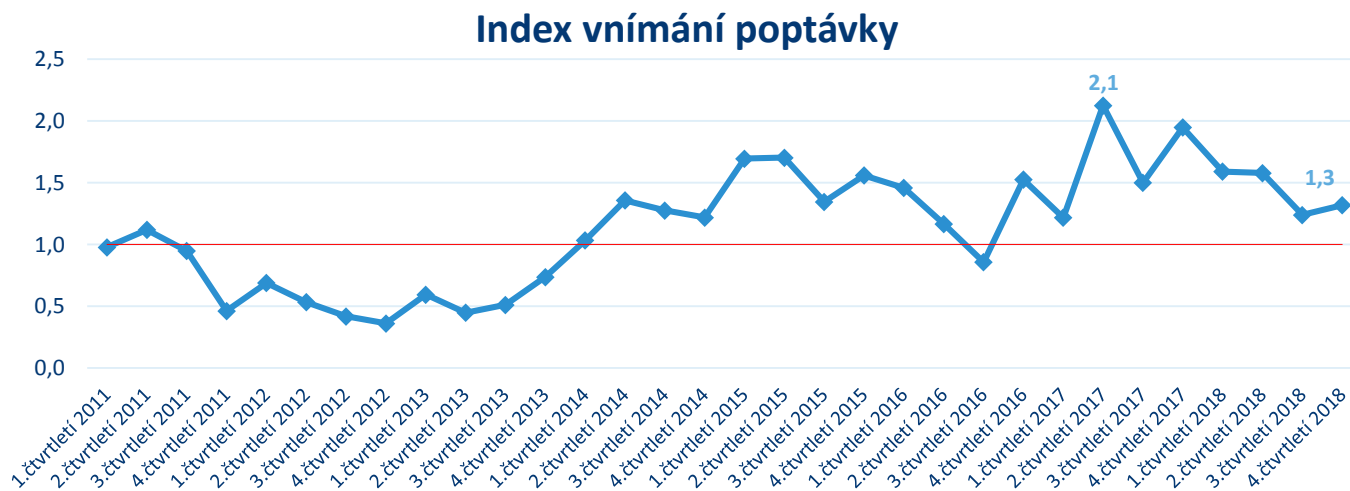
- **Domácí a zahraniční poptávka** je hodnocena **relativně stabilně** (*byť u obou kategorií je i mírný nárůst negativních faktorů*).
  - Určitý pokles v hodnocení očekávání zakázek je patrný v předpovědích pro následující čtvrtletí i pololetí, **saldo očekávaného vývoje ale zůstává nadále kladné**.
- **Podnikatelé čelí a nadále budou čelit růstu cen vstupů**.
  - Rostou ceny **materiálů a surovin, energií**, mírně se zvyšují **náklady externího financování**, rostou **mzdové náklady** (*růst mezd v kombinaci s nedostatkem kvalifikované pracovní síly*).
    - **Jde o bariéry, kterým bude ekonomika čelit i v roce 2019**.
  - Růst cen očekáván **v oblasti cen vstupů a výstupů**.
    - Stále se od začátku roku 2018 drží rozdíl mezi cenami vstupů/výstupů, což ukazuje na klesající ziskovost (*např. kvůli dražší dodatečné výrobě, rychlejšímu růstu některých vstupů a cen některých dodavatelů*).
- **Domácí transakce dle odpovědí respondentů probíhají v eurech zhruba v intervalu 16 až 20 %**. Firmy se **zajišťují proti kurzovému riziku při exportu stabilně zhruba ve 40 % případů** (*pozn. zhruba 65 % českého exportu jde do zemí eurozóny*). V případě vstupu do eurozóny by náklady na toto zajištění významně odpadly.

SHRNUTÍ VYBRANÝCH VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ – 4. ČTVRTLETÍ 2018 II.

- Mezi významné bariéry patří růst nákladů na pracovní sílu.
  - Za rok 2018 **očekávají** podnikatelé růst mezd o 5,78 %. Po započítání vlivů jako jsou benefity, přesčasy, vývoj v oblasti minimální mzdy, či zvyšování platů ve veřejném sektoru **lze pro rok 2018 odhadovat růst nominální mzdy nad 7 %** (což potvrzují i dostupná data o vývoji růstu průměrných mezd, které se během roku 2018 postupně zvyšoval).
  - **Růst mezd v roce 2019 bude patrně mírně zpomalovat, zůstane ale poměrně vysoký.** Základní mzdy dle očekávání zaměstnavatelů porostou v roce 2019 zhruba 4,51% tempem.
  - Zaměstnanost dále dle podnikatelů mírně poroste → indikátor, že podnikatelé budou pracovníky nadále potřebovat.
- Poprvé zveřejňujeme **index vnímání poptávky** (pro roky 2011 až 2018), ukazatel ilustruje vývoj hodnocení **domácí a zahraniční poptávky**. Jde o relaci mezi pozitivními a negativním hodnocení poptávky ze strany podnikatelů jako bariéry dalšího růstu podniku. Hodnota indexu se během roku 2018 snižovala, ale nadále převažuje pozitivní hodnocení nad negativním.

INDEX VNÍMÁNÍ POPTÁVKY JAKO ILUSTRACE VÝVOJE V OBDOBÍ 2011–2018

- Šetření probíhá již 8. rokem, máme tudíž k dispozici dostatečnou časovou řadu, která může ukazovat dlouhodobější trendy ve vnímání například poptávky ze strany podnikatelů.
- Index vnímání poptávky během roku 2018 mírně klesal, ale je nadále v pozitivních hodnotách.
  - **Poprvé zveřejňujeme pro ilustraci index vnímání poptávky.** Index v sobě obsahuje domácí i zahraniční poptávku (obě časové řady byly sloučeny, firmy zapojené do šetření mají kombinaci produkce pro domácí trh a na export) a ukazuje, zda převažují pozitivní (zlepšení poptávky) nebo negativní (zhoršení poptávky) hodnocení, jako faktory omezující nebo podporující růst firem.
  - Pokud je modrá křivka značící index přímo na červené lince (1 znamená vyrovnané saldo), je očekávání zlepšení/zhoršení vyrovnané, čím je hodnota vyšší, tím je více pozitivního hodnocení. Křivka ilustruje vývoj v krizových letech 2012 a 2013, následné oživení a rovněž určitý pokles pozitivních hodnocení během roku 2018, aniž by však hodnocení kleslo do negativních hodnot.
  - Dlouhodobým průměrem indexu je hodnota **1,1**, aktuální hodnota ze 4Q 2018 udává hodnotu **1,3** (14,5% průměr pozitivního hodnocení domácí a zahraniční poptávky vůči 11% průměru negativního hodnocení poptávky). Maximální pozitivní výsledek nastal ve 2. čtvrtletí 2017, kdy byla hodnota indexu **2,1**.

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za 4. čtvrtletí 2018.

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ RŮST FIREM – DOMÁCÍ A ZAHRANIČNÍ POPTÁVKA, DOSTUPNOST FINANČÍ

- **Hodnocení domácí poptávky je stabilní**, došlo dokonce k mírné eliminaci negativního vnímání domácí poptávky.
  - Zlepšení vnímá 18 % respondentů (obdobně jako v předchozím čtvrtletí), zhoršení 10 % (minulé čtvrtletí to bylo 13 %).
- V případě **zahraniční poptávky** je pozitivní hodnocení mírně nižší, což je dáno riziky v zahraničním obchodě, hrozbou obchodních válek, nejasnostmi okolo Brexitu atd.
  - Zlepšení pozoruje 11 % respondentů (na konci roku 2017 to bylo až 17 %), zhoršení stejně jako v předchozím čtvrtletí 12 % dotázaných.
- Postupné **zhoršování dostupnosti financí** je zřejmé v delší časové řadě (meziroční *pokles zlepšení z 10 % kladných hodnocení na 7 %; meziroční nárůst negativního hodnocení z 8 % na 16 % respondentů*).
  - Jde o následek postupného růstu průměrných úrokových nákladů (ovlivněných zvyšováním základních úrokových sazeb ze strany centrální banky) a obecného ekonomického vývoje.

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ RŮST FIREM – CENY MATERIÁLŮ, ENERGIÍ, NEDOSTATEK PRACOVNÍ SÍLY

- Další nárůst je v oblasti **cen materiálů a surovin** jako limitujícího faktoru pro růst firem.
  - *Předchozí vysoký ekonomický růst (který trvá již od posledního kvartálu roku 2014) spolu s poptávkou po materiálech a surovinách se projevil na jejich ceně.*
- Značné zhoršení je v oblasti **cen energií**, kdy zhoršení vnímá větší počet respondentů (jako v případě cen materiálů a surovin téměř 50 % dotázaných podniktelů).
- Nadále trvá **nedostatek kvalifikované pracovní síly** jako významná bariéra růstu.

FAKTORY OMEZUJÍCÍ RŮST FIREM

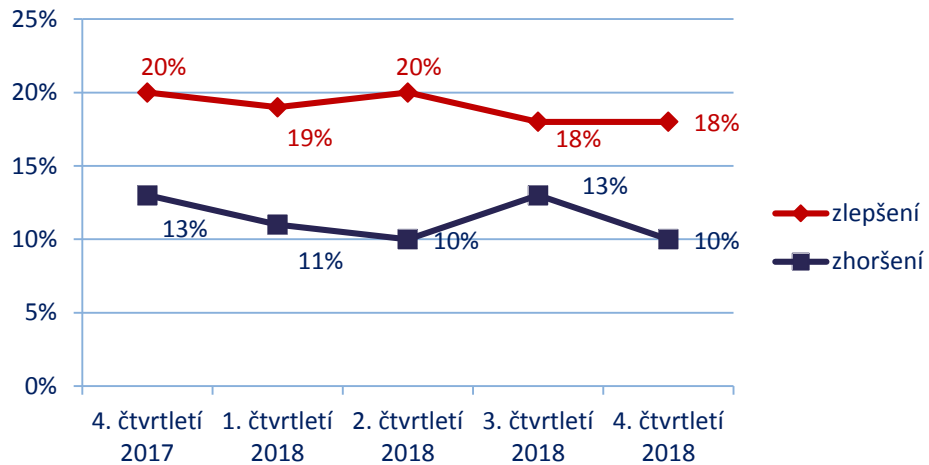
Faktor:	zlepšení					zhoršení				
	4. čtvrtletí 2017	1. čtvrtletí 2018	2. čtvrtletí 2018	3. čtvrtletí 2018	4. čtvrtletí 2018	4. čtvrtletí 2017	1. čtvrtletí 2018	2. čtvrtletí 2018	3. čtvrtletí 2018	4. čtvrtletí 2018
Nedostatečná poptávka – tuzemsko	20%	19%	20%	18%	18%	13%	11%	10%	13%	10%
Nedostatečná poptávka – zahraničí	17%	16%	10%	13%	11%	6%	11%	9%	12%	12%
Nedostatek financí	10%	8%	9%	10%	7%	8%	13%	13%	15%	16%
Druhotná platební Neschopnost	5%	3%	6%	5%	6%	4%	6%	5%	7%	4%
Ceny materiálů a surovin	3%	2%	3%	3%	1%	38%	40%	37%	45%	50%
Ceny energie	8%	6%	5%	6%	4%	23%	26%	30%	42%	48%
Vysoké náklady na práci	1%	1%	2%	1%	1%	52%	52%	51%	58%	57%
Nedostatek kvalifikované pracovní síly	2%	1%	1%	1%	1%	54%	53%	53%	63%	57%
Konkurence	1%	0%	0%	3%	1%	12%	13%	11%	11%	13%

Zdroj: Vlastní tabulka, šetření SP ČR a ČNB, šetření za uvedená čtvrtletí.

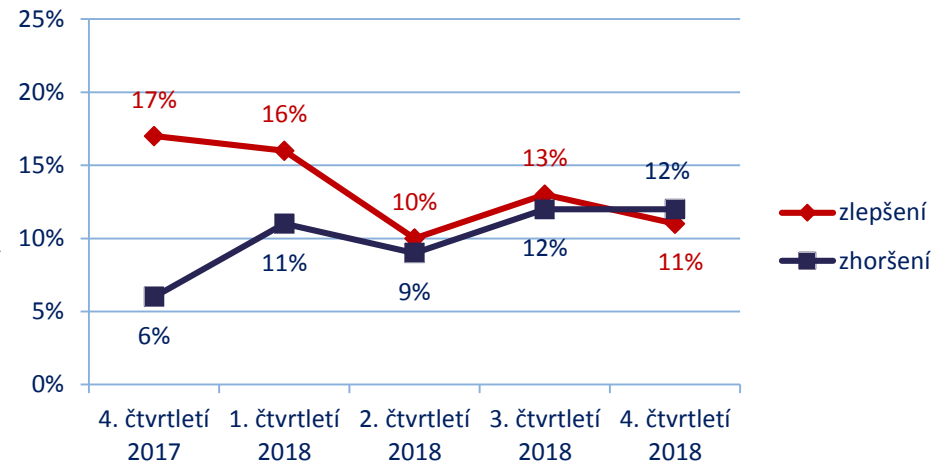
Údaj představuje vnímání meziroční změny (relativní četnost). Zbývající hodnota do 100 % představuje odpověď „beze změny“.

VNÍMÁNÍ FAKTORU POPTÁVKY

Nedostatečná domácí poptávka

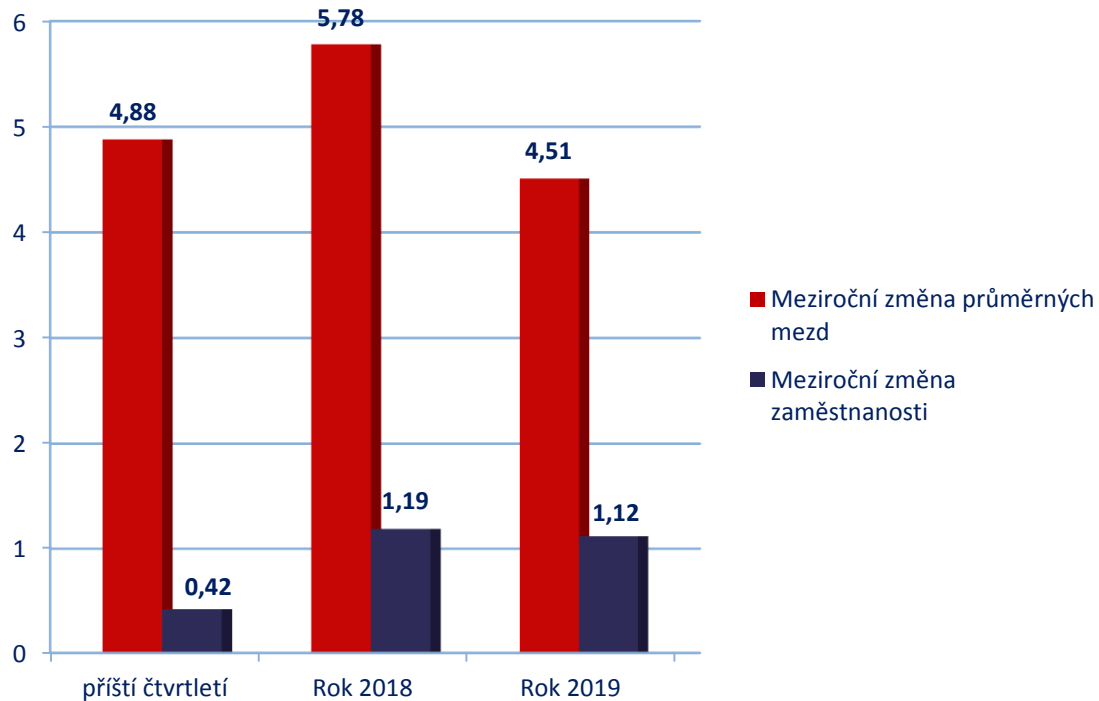
Nedostatečná zahraniční poptávka

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za uvedená čtvrtletí.

Údaj představuje vnímání meziroční změny (relativní četnost). Zbývající hodnota do 100 % představuje odpověď „beze změny“.

TRH PRÁCE: OČEKÁVANÉ MEZIROČNÍ ZMĚNY ZAMĚSTNANOSTI A NOMINÁLNÍCH MEZD (%)

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za 4. čtvrtletí 2018.

TRH PRÁCE: MZDOVÁ OČEKÁVÁNÍ

- Očekávání **nárůstu v oblasti mezd** se mezi podnikateli opět zvýšilo.
  - V předešlých čtvrtletích bylo očekávání relativně konzervativní, vysoký nominální růst mezd v ekonomice se projevuje i v tomto indikátoru.
  - Očekávaná hodnota pro **celý rok 2019** je na úrovni **4,51%** růstu, očekávaný nárůst průměrných mezd za **celý loňský rok 2018** je **5,78 %**.
  - Očekáváme, že statistický nárůst průměrné nominální mzdy v ČR se bude v r. 2018 meziročně pohybovat **nad 7 %**
    - *se zohledněním faktorů jako nedostatek kvalifikovaných pracovníků, výkon přesčasové práce, firemní mzdové benefity – bonusový systém, 13. plat atd., dále externí vlivy jako je vývoj minimální mzdy, růst platů ve veřejném sektoru;*
    - *pro srovnání, poslední dostupná data ke 3Q 2018 dle ČSÚ vykazují růst nominální mzdy 8,6 %.*
  - Stávající ekonomický vývoj a zejména nedostatek pracovních sil vytváří tlak na **růst mezd**, který nadále **v průměru převyšuje růst produktivity**.
  - Spolu s dalšími nákladovými tlaky je mzdový růst (vysoké náklady za spolupůsobení nedostatku vhodných pracovních sil) významnou bariérou dalšího krátkodobého rozvoje firem v rámci stávajících kapacit a vybavenosti podniků technologiemi.

TRH PRÁCE: OČEKÁVANÝ VÝVOJ ZAMĚSTNANOSTI

- I přes vysokou úroveň zaměstnanosti zaměstnavatelé **opět čekají mírný nárůst zaměstnanosti** ve srovnání s předchozím kvartálem (pro příští rok očekávaný nárůst o **1,12 %**).
  - Vysoká zaměstnanost bariérou růstu podniků i nadále.
    - Podniky v příštím roce **budou stávající i dodatečné zaměstnance nadále potřebovat, nečekají zásadní změnu trendu, která by zvýšila nezaměstnanost a tedy i uvolnila pracovní síly.**
  - Firmy nedostatek pracovníků mohou postupně řešit např. pořízováním méně pracovně náročných technologií, v kratším časovém horizontu mohou na nedostatek pracovníků reagovat snahou o získání zahraničních pracovníků, rozšířením částečných úvazků apod.

OČEKÁVANÝ CELKOVÝ CENOVÝ VÝVOJ A VÝVOJ CEN VSTUPŮ/VÝSTUPŮ

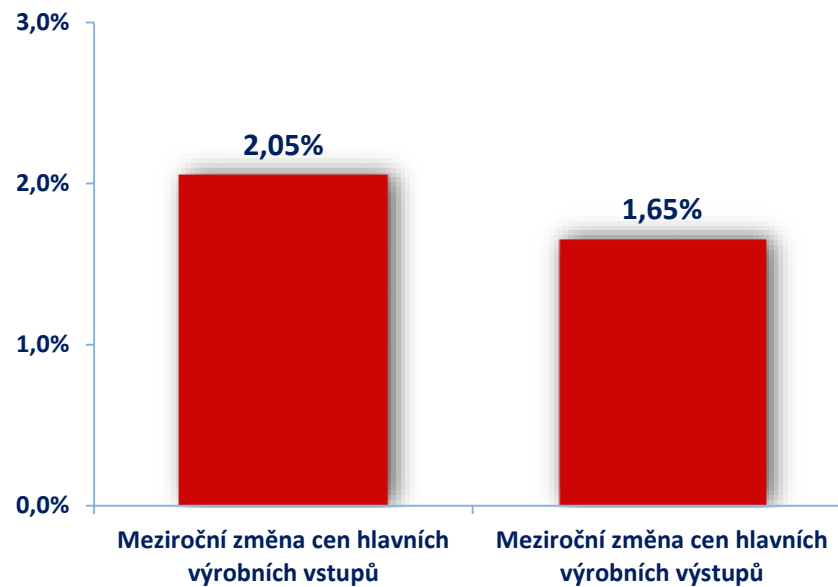
▪ Inflační očekávání pokračují v růstu:

- Podnikatelé očekávají růst spotřebitelských cen tempem **2,21 % v horizontu 1 roku** a v horizontu **3 let 2,75 %**.
- Očekávání podnikatelů korespondují s reálným vývojem i naší predikcí ekonomického vývoje, kdy v dalším roce lze očekávat inflaci **kolem 2,5 %**.
- Inflační tlaky nadále rostou (*tj. celkový růst cenové hladiny, růst mezd v soukromé sféře, plošné zvyšování platů ve státním sektoru, rostoucí cena surovin, rostoucí cena energií a služeb atd.*).
- Nepředpokládáme, že by se ale ukazatel inflace dostal z tolerančního pásma.

▪ Růst trvá i v očekávání vývoje cen vstupů a výstupů:

- Ve 4. čtvrtletí 2018 opět vzrostla obava z **růstu ceny vstupů (zvýšení cen hlavních vstupů je na úrovni 2,05 %)**.
- Očekávání nárůstu **ceny výstupů** je rovněž rostoucí a **blíží se k úrovni 2 %**
→ stále se od začátku roku 2018 drží rozdíl mezi cenami vstupů/výstupů, což se v některých případech projevuje klesající ziskovostí.

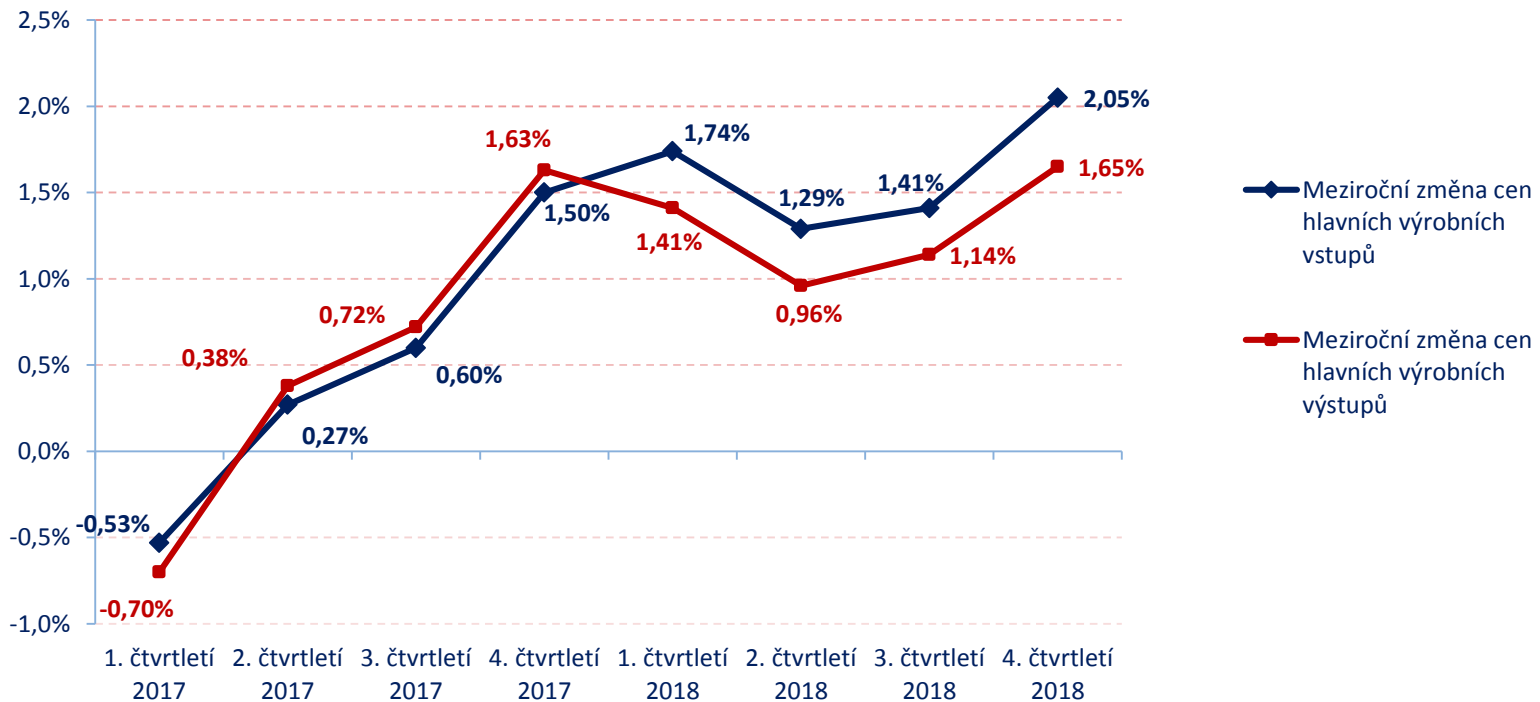
OČEKÁVANÝ „RŮST“ CEN HLAVNÍCH VÝROBNÍCH VSTUPŮ A VÝSTUPŮ NA ROČNÍM HORIZONTU

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za 4. čtvrtletí 2018.

OČEKÁVANÝ „RŮST“ CEN HLAVNÍCH VÝROBNÍCH VSTUPŮ A VÝSTUPŮ

GRAF VÝVOJE OČEKÁVÁNÍ ZA POSLEDNÍ DVA ROKY

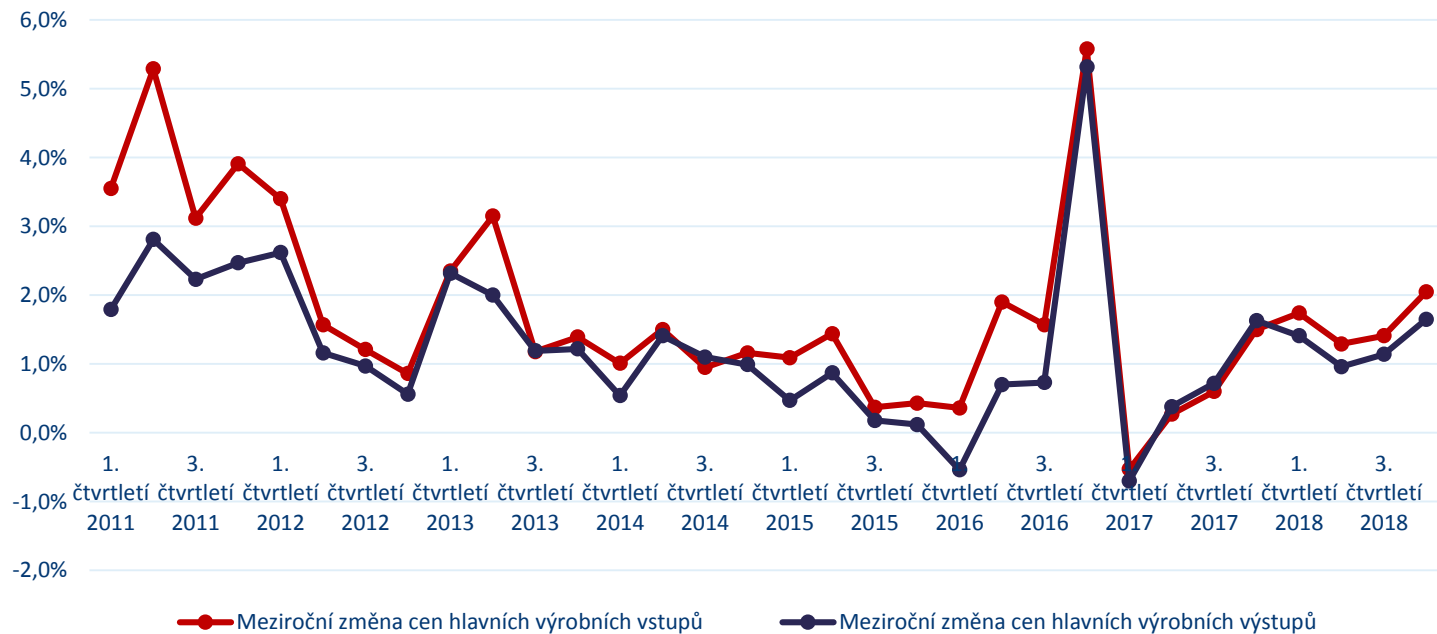

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za uvedená čtvrtletí.

DLOUHODOBÝ POHLED – VÝVOJ CEN VÝROBNÍCH VSTUPŮ A VÝSTUPŮ

GRAF DLOUHODOBÉHO VÝVOJE OČEKÁVÁNÍ

Pozn.: Vývoj ilustrovaný na tomto grafu má narušený trend hodnotou za 4Q 2016 – tento údaj nepovažujeme za směrodatný, finální hodnota byla navíc ovlivněna odpovědí několika firem (v řádu jednotek) z různých odvětví (chemický, plastikářský, strojírenství, pekářny apod.).

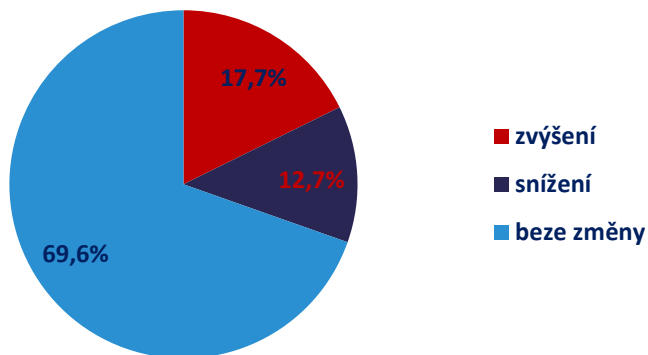
Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za uvedená čtvrtletí.

ZAKÁZKY

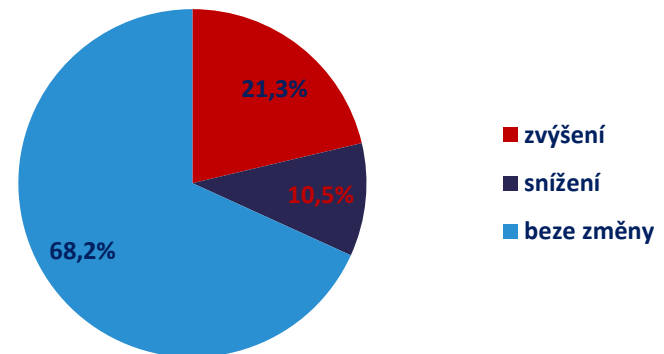
- Dosud konstantní pozitivní očekávání v oblasti zakázek se na konci roku 2018 mírně zhoršuje, podnikatelé **snížili očekávání pozitivního vývoje zakázek v následujícím čtvrtletí i v horizontu následujícího půlroku.**
- Rovněž vážené saldo vývoje očekávání zakázek vykázalo nižší hodnoty pro následující půlrok, **nadále je ale kladné.**
  - Přesto hodnocení vývoje zakázek je pozitivní – tj. pozitivní hodnocení převažuje negativní (*17,7 % respondentů očekává zvýšení zakázek a 12,7 % očekává snížení v příštím čtvrtletí; v příštích 6 měsících čeká zvýšení 21,3 % respondentů a 10,5 % snížení*) a necelých 70 % respondentů v kratším i delším horizontu nepředpokládá změnu stávající situace.

ZAKÁZKY – OČEKÁVÁNÍ FIREM

Očekávaný vývoj zakázek v příštím čtvrtletí

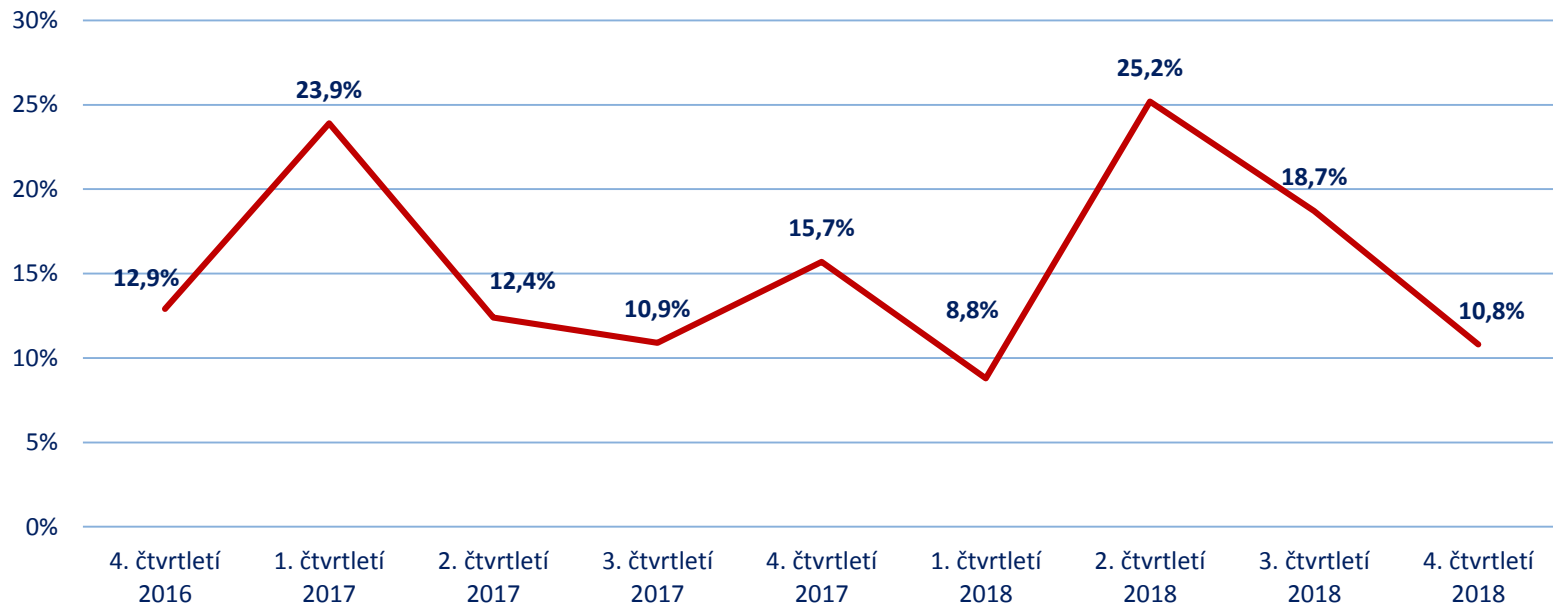
Očekávaný vývoj zakázek v následujících 6 měsících

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za 4. čtvrtletí 2018.
 Uvedené procentní hodnoty představují váženou relativní četnost, vahami jsou tržby.

ZAKÁZKY

VÝVOJ OČEKÁVÁNÍ ZAKÁZEK PRO NÁSLEDUJÍCÍCH 6 MĚSÍCŮ – VÁŽENÉ SALDA

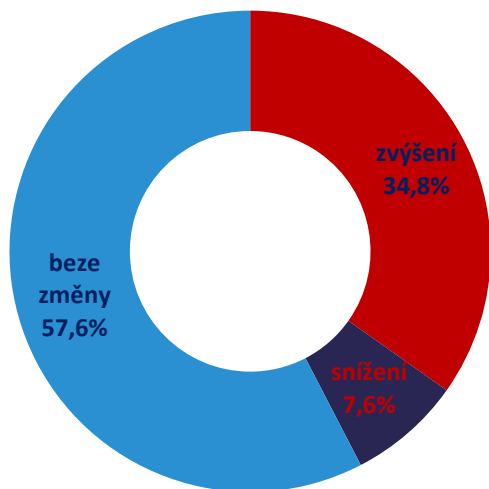

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za uvedená čtvrtletí.
 Uvedené procentní hodnoty představují váženou relativní četnost, vahami jsou tržby.

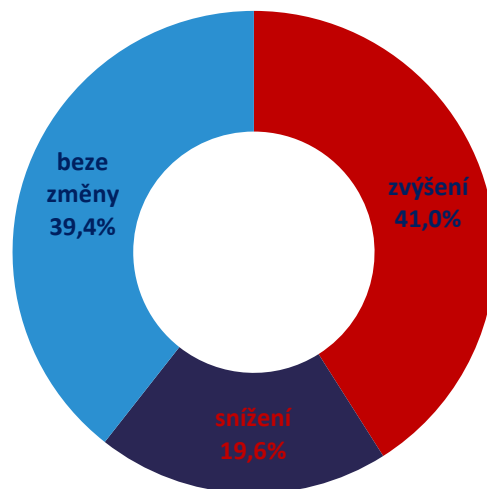
INVESTIČNÍ AKTIVITA

- Saldo očekávání investiční aktivity je kladné, firmy nadále investují. Oproti minulému čtvrtletí nedošlo téměř ke změně hodnot.
- V oblasti investic **neočekáváme významnější změny trendu.**
  - Vážená salda vývoje očekávání investiční aktivity pro následujících 6 i 12 měsíců jsou nadále kladná

Očekávaný vývoj investic v následujících 6 měsících

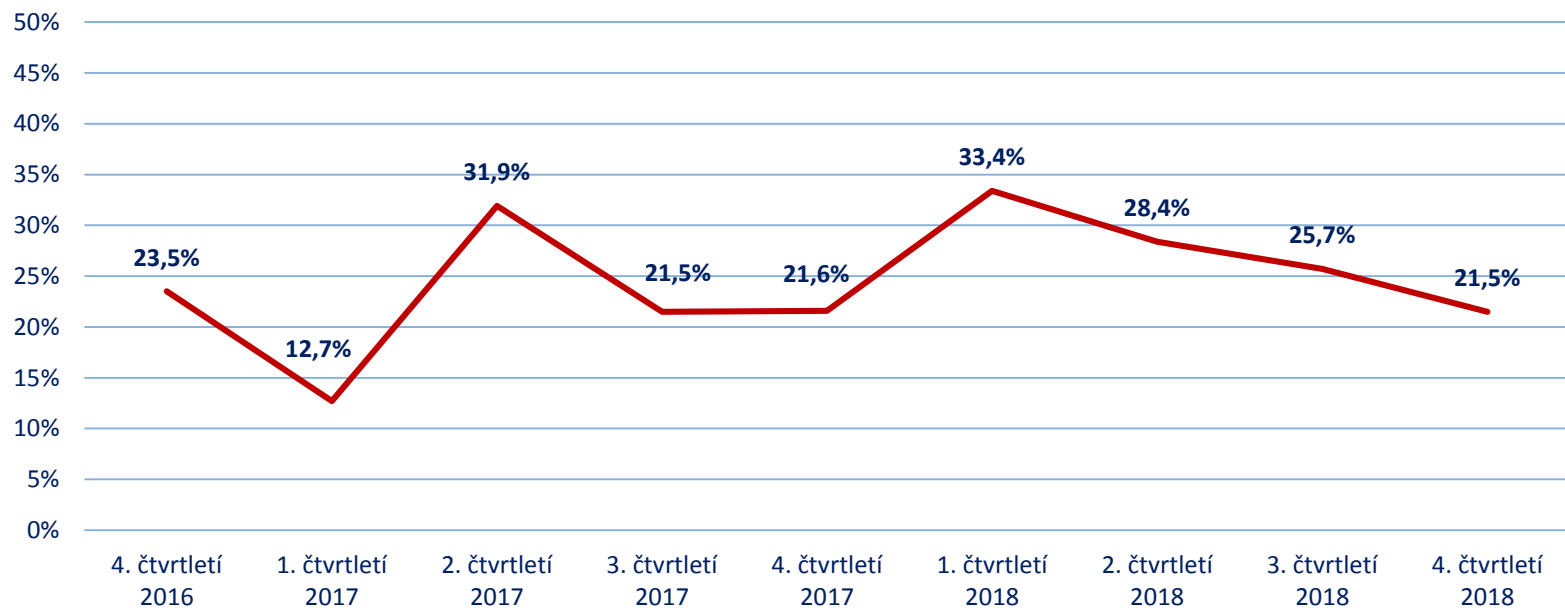
Očekávaný vývoj investic v následujících 12 měsících

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za 4. čtvrtletí 2018.
 Uvedené procentní hodnoty představují váženou relativní četnost, vahami jsou tržby.

INVESTIČNÍ AKTIVITA

VÝVOJ OČEKÁVÁNÍ INVESTIČNÍ AKTIVITY PRO NÁSLEDUJÍCÍCH 12 MĚSÍCŮ – VÁŽENÉ SALDA

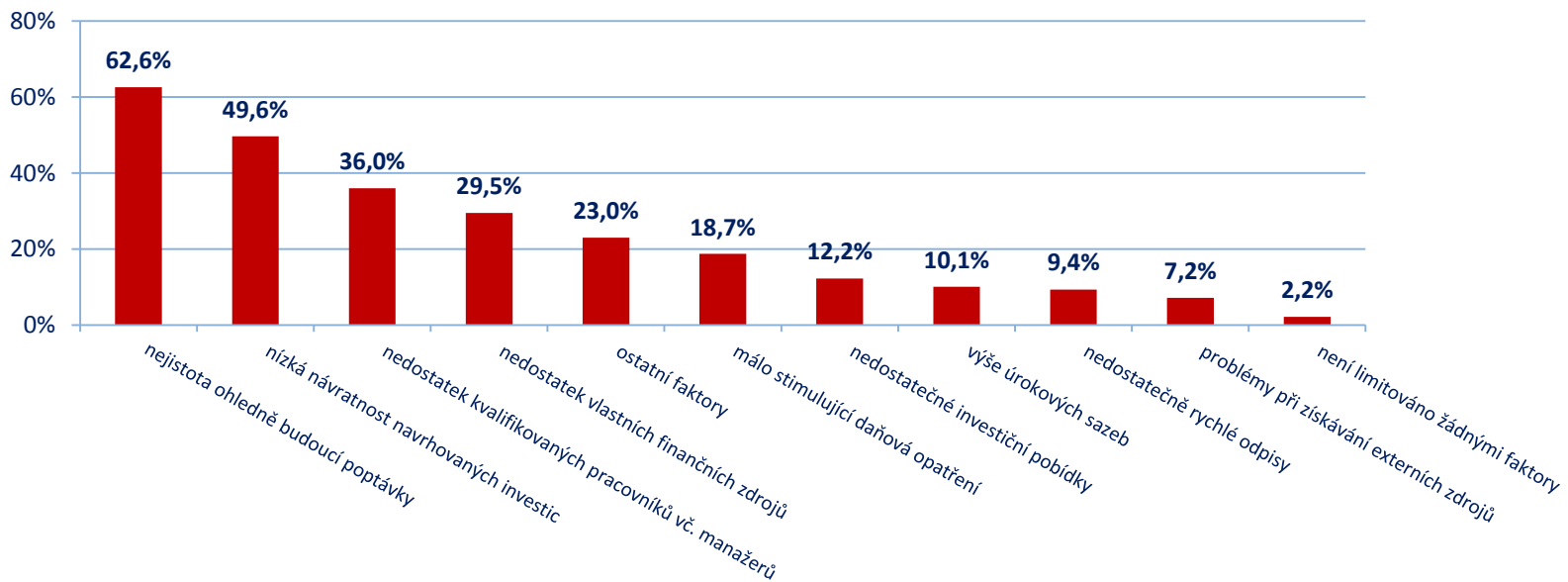

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za uvedená čtvrtletí.
 Uvedené procentní hodnoty představují váženou relativní četnost, vahami jsou tržby.

FAKTORY LIMITUJÍCÍ INVESTIČNÍ OČEKÁVÁNÍ

- Hodnocení investičního rozhodování se příliš nemění, kromě limitů typických pro tržní prostředí (*nejistota budoucí poptávky, návratnost investic apod., což jsou hlavní limity, jejichž význam oproti šetření za 4Q 2018 mírně vzrostl*).
- Nadále **velmi významným faktorem je nedostatek kvalifikovaných pracovníků vč. manažerů.**

LIMITY INVESTIČNÍHO ROZHODOVÁNÍ (PROCENTO ODPOVĚDÍ/FIREM Z CELKOVÉHO POČTU 144):

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za 4. čtvrtletí 2018.

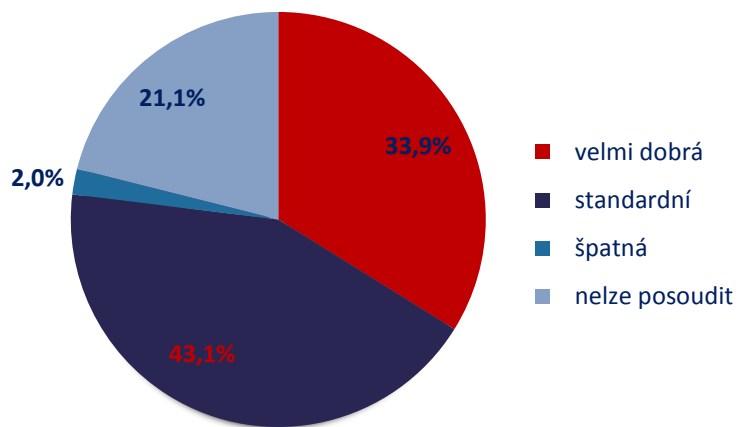
DOSTUPNOST ÚVĚRŮ

- Financování prostřednictvím úvěrů zůstává **standardní či velmi dobré**.
  - Jde o relativně stabilní vývoj i přes dosavadní postupné navyšování základních sazeb ze strany ČNB. Očekáváme, že ČNB v budoucnu sazby ještě **dále zvýší** (*vloni se dvoutýdenní repo sazba zvyšovala v únoru, v květnu, v srpnu, v září a v listopadu a vzrostla z 0,5 na 1,75 %*).
  - Firmy jsou sice na očekávaný růst sazeb připraveny, ale zvyšování sazeb představuje růst nákladů na externí financování a v kontextu dalšího vývoje (růst mzdových nákladů, růst cen vstupů) může být dostupnost úvěrů v budoucnu více problematická.

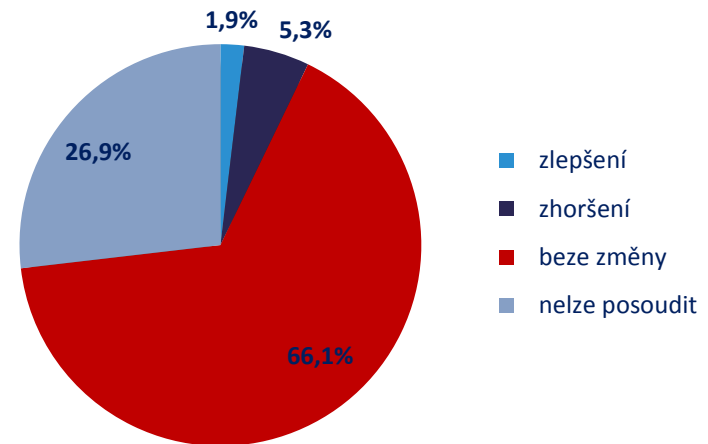

DOSTUPNOST ÚVĚŘŮ

Dostupnost úvěrů v posledních 12 měsících

Očekávání dostupnost úvěrů v následujících 12 měsících

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za 4. čtvrtletí 2018.

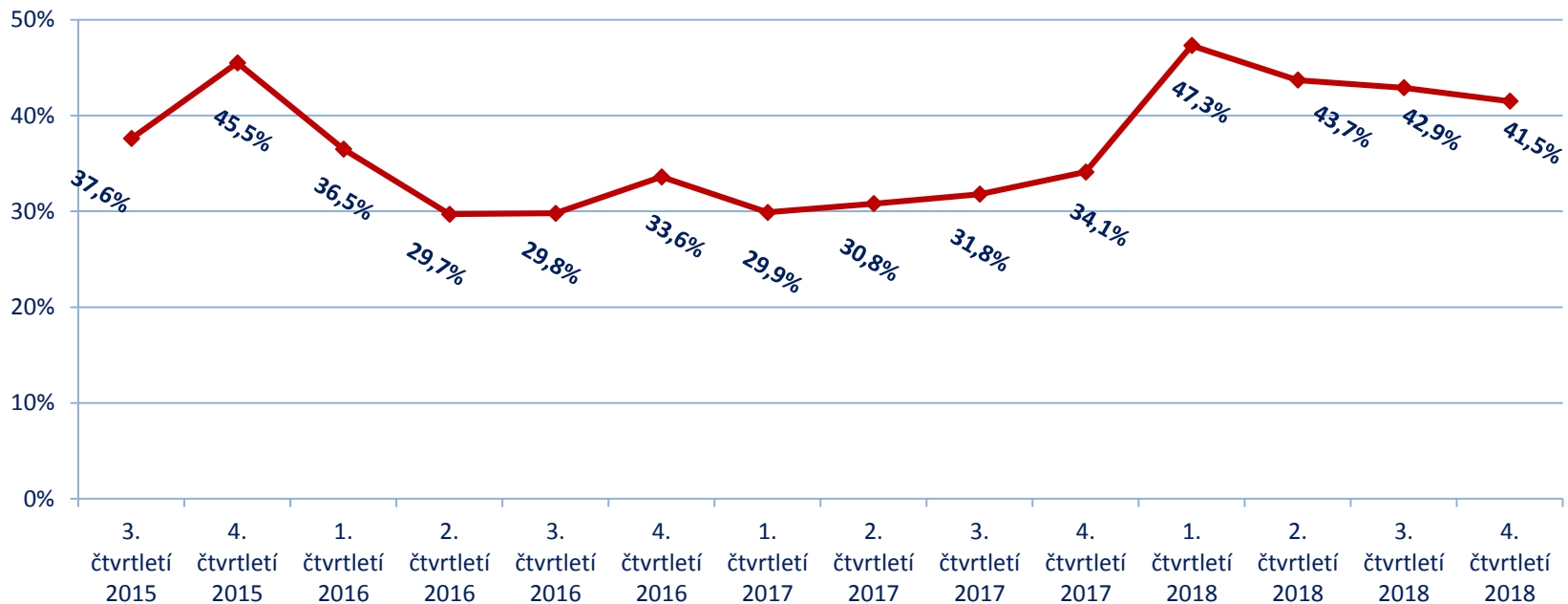
Uvedené procentní hodnoty představují váženou relativní četnost, vahami jsou tržby

ZAJIŠTĚNÍ VÝVOZU PROTI KURZOVÉMU RIZIKU

- **Podíl finančního zajištění exportu proti kurzovému riziku ve 4Q 2018 se drží na úrovni 40 % (tj. zhruba 40% část vývozu byla zajištěna),**
  - Konkrétně aktuální podíl zajištění dle šetření ze 4. čtvrtletí 2018 dosáhl hodnoty **41,5 %**, zajištění vývozu proti kurzovému riziku v ročním horizontu je očekáváno na úrovni **39,6 %**.
- Další formou zajištění je používání eura podniky pro tuzemské platby:
  - Jak je uvedeno dále, podnikatelé v rámci ČR **používají euro dlouhodobě v intervalu 16 až cca 20 % transakcí.**
  - Eurové transakce jsou používány i mezi odběrateli a dodavateli – rezidenty. Soukromý sektor se takto přirozeně „připojuje“ k eurozóně.
  - **V případě, že by se ČR stala součástí eurozóny, náklady na zajištění (tj. náklady na pojištění proti změnám kurzu, náklady s využíváním dvou měn) by významně odpadly.**

ZAJIŠTĚNÍ VÝVOZU PROTI KURZOVÉMU RIZIKU

Zajištění vývozu v daném čtvrtletí

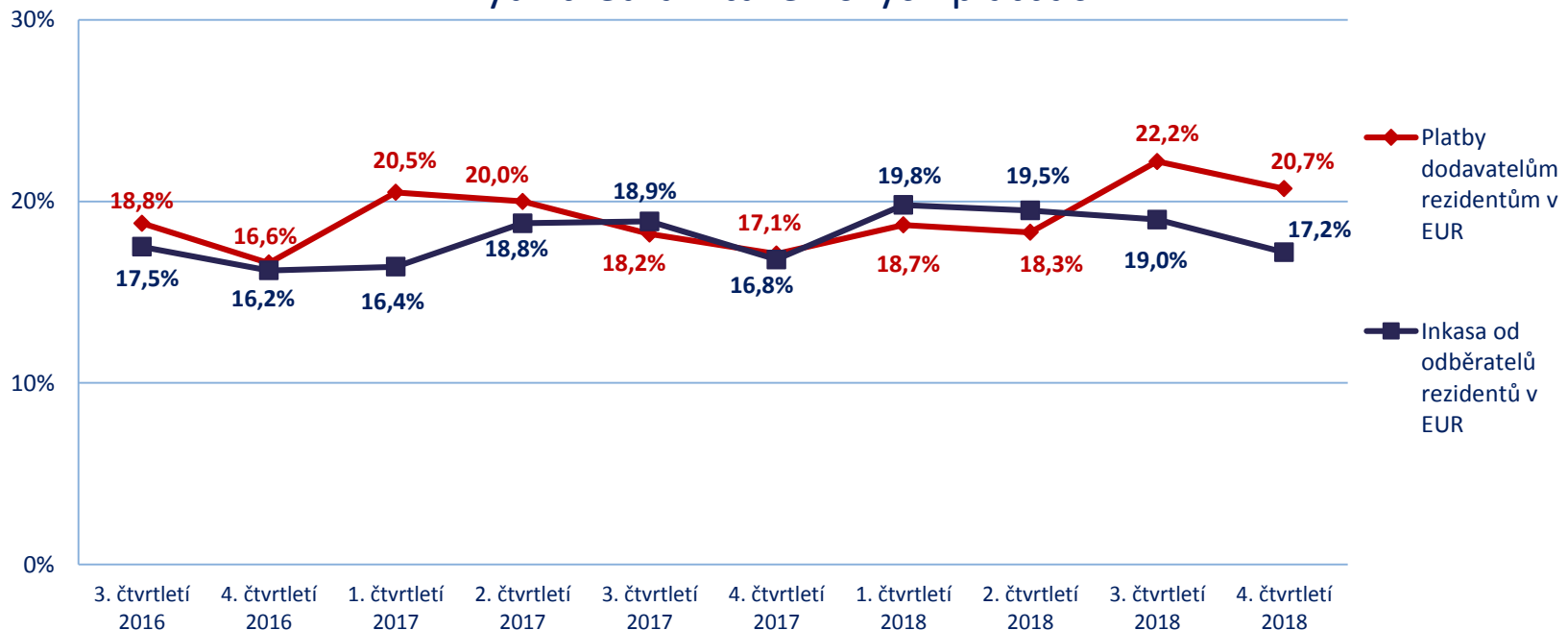

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za příslušná čtvrtletí.

POUŽÍVÁNÍ EURA V TUZEMSKÝCH TRANSAKČÍCH

- Vysoká otevřenost české ekonomiky a její zapojení do globálních řetězců
  - Je zřejmé, že podnikatelé v rámci ČR **používají euro dlouhodobě v intervalu od 16 do cca 20 %** transakcí.
  - Nákupy i prodeje v eurech **omezují kurzové riziko a snižují transakční náklady**. Tento ukazatel ilustruje dobrovolnou motivaci podnikatelů/firem využívat evropskou měnu.

Využití eura v tuzemských platbách

Zdroj: Vlastní graf, šetření SP ČR a ČNB, šetření za příslušná čtvrtletí.

DŮVODY A VÝHODY POUŽÍVÁNÍ EURA V TUZEMSKÝCH TRANSAKCÍCH

- Šetření, včetně informací od členských firem Svazu, potvrzují, že řada plateb v eurech (nákup/prodej) je **prováděna i v rámci tuzemských transakcí, tj. nejen při exportu/importu.**
  - To mimo jiné odráží i **význam mezinárodního obchodu pro ČR** a jeho zapojení do globálních řetězců.
- Využívání eura významným nástrojem v rámci firemního řízení a plánování.
  - Řada exportních firem v posledních letech v rámci jejich finančního řízení se snažila nalézt optimální nastavení právě ve struktuře příjmů a výdajů i z pohledu využívání vhodných měn – zvoleným **opatřením bylo právě využívání eura jako vhodného nástroje i pro tuzemské transakce.**
- Z našeho pohledu je právě realita struktury naší ekonomiky jedním z důvodů pro vhodnost přijetí eura v ČR. Silná **vlastnická a obchodní provázanost ČR a eurozóny** je sama o sobě logickým argumentem pro využívání společné měny.
  - Dobrovolné využívání eura i v tuzemských transakcích je jedním z **pozitivních signálů** pro investory.

PLATEBNÍ MORÁLKA ODBĚRATELŮ

JAKÁ JE PLATEBNÍ MORÁLKA ODBĚRATELŮ RESPONDENTŮ, ZDA PROVÁDĚJÍ ÚHRADU V TERMÍNU:

Platební morálka odběratelů	2. čtvrtletí 2014	3. čtvrtletí 2017	3. čtvrtletí 2018	4. čtvrtletí 2018
faktury zaplacené v termínu	25,0%	26,0%	29,0%	29,0%
do 10 dnů po splatnosti	21,0%	32,0%	31,0%	27,0%
11-20 dnů po splatnosti	23,0%	17,0%	18,0%	20,0%
21-30 dnů po splatnosti	17,0%	15,0%	13,0%	14,0%
31-60 dnů po splatnosti	13,0%	9,0%	8,0%	9,0%
více než 60 dnů po splatnosti	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

Zdroj: Vlastní tabulka, šetření SP ČR a ČNB, šetření za příslušná čtvrtletí.

PŘIDEJTE SE K ŠETŘENÍ

■ OJEDINĚLÁ SPOLUPRÁCE

- Od roku 2011 provádí Svaz průmyslu a dopravy ČR ve spolupráci s Českou národní bankou pravidelná čtvrtletní šetření. Respondenty jsou podniky z nefinančního sektoru, jejichž struktura je vybrána tak, aby odrážela strukturu české ekonomiky. V současnosti na otázky šetření odpovídá 145 až 190 účastníků, nicméně tento počet není uzavřený a i Váš podnik může rozšířit řadu respondentů a tím zvýšit vypovídací schopnost zjištění.

■ MÁTE ZÁJEM ZAPOJIT SE DO ŠETŘENÍ?

- Potom obdržíte veškeré údaje a budete každoročně pozváni na slavnostní setkání respondentů.
- Svůj zájem sdělte prosím pracovníkům ČNB zodpovědným za statistické šetření na email Setreni@cnb.cz, tel.: 224 414 398, kde Vám poskytnou podrobnější informace k obsahu šetření a ke způsobu vyplňování statistického dotazníku.

PŘIDEJTE SE K ŠETŘENÍ

■ ZAMĚŘENÍ ŠETŘENÍ

- Zkoumá makroekonomická i podniková data, uplynulý vývoj i jeho očekávaný vývoj, tvrdá data i subjektivní hodnocení. Otázky jsou rozděleny do oblastí:
  - Ceny
  - Makroindikátory
  - Podnikové indikátory
  - Zajištění vývozu
  - Platby a inkasa
- Šetření nabízí obrázek o aktuálním stavu a očekávaném vývoji podnikatelského prostředí jak z pohledu vnitřních, tak i vnějších podmínek.

■ VYUŽITÍ ŠETŘENÍ

- Šetření Svaz průmyslu a dopravy ČR využívá jako základ pro prosazování zájmů zaměstnavatelů a podnikatelů. Přidanou hodnotu vytváří pohled samotných podniků, na jehož základě může být argumentace věcnější a silnější. Výsledky pomáhají:
  - Poskytnout signály o budoucím vývoji a situaci v podnikové sféře ekonomiky
  - Varovat před možnými problémy, poukazovat na slabá místa a rizika
  - Při tvorbě makroekonomické prognózy ČNB pro účely měnové politiky

DATABÁZE ČASOVÝCH ŘAD

- Dostupná na stránkách ČNB (www.cnb.cz)
  - http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.STROM_SESTAVY?p_strid=ACAA&p_sestuid=&p_lang=CS
  - Databáze časových řad ARAD → Statistická data → Všeobecná ekonomická statistika → Statistická šetření ČNB → Statistické šetření ČNB a SP ČR v nefinančních podnicích

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY
ČESKÉ REPUBLIKY

VÝVOJ EKONOMIKY

OHLÉDNUTÍ ZA VÝVOJEM V ROCE 2018

- Rok 2018 byl ovlivněn konjunkturou, která se přelila z roku 2017, ovšem tempa růstu řady ekonomických ukazatelů postupně mírně oslabovala. Hodnocení podnikatelů se v různých oblastech stávalo opatrnějším (*hodnocení poptávky*) a zároveň některé indikátory reflektovaly dopady dlouhotrvajícího růstu (*růst mezd*). Během roku se tak projevovala rivalita v oblasti zajištění vstupů pro podniky.
- Postupně se v roce 2018 projevovaly některé negativní faktory (*obavy z Brexitu, z regulačních zásahů, z hrozby obchodních válek*).
- Pozitivní vývoj ekonomiky a zároveň rostoucí cena vstupů (*nejen cena materiálů a surovin či cena práce, ale také rostoucí cena dodavatelů a jejich vytížená kapacita*) **ovlivnila investiční aktivitu**, která vykazovala v celém roce 2018 kladné saldo (tj. dostatek zdrojů investovat, ale také motivace k investicím).
- Mírně klesla **ziskovost podniků**, kdy nominálně rostoucí produkce byla zajištěna **dodatečnými a dražšími pracovníky, nákladnějšími vstupy včetně dražších dodavatelů**.
  - Firmy v ČR jsou ale obecně v dobré kondici; přestože řada ukazatelů ilustruje mírně se zhoršující podmínky, jde o stále pozitivní nastavení (*dostupnost financí, prostředky na investice, stále dostatek zakázek*).
  - Stát podnikatelům nepomohl žádným výrazně pozitivním faktorem, ani viditelným odbouráním zbytečné administrativy.
    - Podnikatelská sféra se v roce 2018 musela vypořádat s **rostoucími povinnostmi**, což **nebylo adekvátně kompenzováno pozitivními změnami** ze strany států vůči podnikatelskému prostředí.

ZÁKLADNÍ MAKROEKONOMICKÉ INDIKÁTORY

Ukazatel	Období	Zdroj	Hodnota	Jednotka
HDP - meziroční reálný vývoj (zpřesněný odhad)*	3. čtvrt. 2018	ČSÚ	2,4	%
Hrubá přidaná hodnota ekonomiky v základních cenách - meziroční (bez vlivu daní a dotací)*	3. čtvrt. 2018	ČSÚ	2,4	%
Podíl průmyslu**	2017	ČSÚ	32	%
HDP - mezičtvrtletní reálný vývoj (předběžný údaj)*	3. čtvrt. 2018	ČSÚ	0,6	%
HDP - meziroční reálný vývoj (2017/2016)	2017	ČSÚ	4,4	%
Inflace (CPI, meziroční)	12/2018	ČSÚ	2,1	%
Inflace (CPI, průměrná meziroční)	12/2018	ČSÚ	2,1	%
Index cen průmyslových výrobců	12/2018	ČSÚ	2,4	%
Obecná míra nezaměstnanosti 15-64 letých*	11/2018	ČSÚ	1,9	%
Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu (ve věku 15-64 let)	12/2018	MPSV	3,1	%
Počet evidovaných nezaměstnaných	12/2018	MPSV	231,5	tis.
Kurz CZK/EUR - měsíční průměr	12/2018	ČNB	25,830	CZK/EUR
Kurz CZK/USD - měsíční průměr	12/2018	ČNB	22,693	CZK/USD
Cena ropy Brent	28.1.2019	Kurzy.cz	60,05	USD/barel
Reálný meziroční index průmyslové produkce	11/2018	ČSÚ	4,8	%
Meziroční index průmyslové produkce*	11/2018	ČSÚ	1,5	%
Meziměsíční index průmyslové produkce*	11/2018	ČSÚ	0,9	%
Meziroční vývoj nových zakázek v průmyslu	11/2018	ČSÚ	5,3	%
Meziroční růst exportu od začátku t.r. (b.c., CZK, národní pojetí)	11/2018	ČSÚ	3,7	%
Meziroční růst importu od začátku t.r. (b.c., CZK, národní pojetí)	11/2018	ČSÚ	4,9	%
Saldo obchodní bilance (národní pojetí)	11/2018	ČSÚ	135,4	mln.Kč
Úrokové sazby korunových úvěrů poskytnutých bankami nefinančním podnikům v ČR nové obchody (bez kontokorentů, revolvingů a kreditních karet)	11/2018	ČNB	3,14	%

Pozn.: Data dostupná ke dni 29. 1. 2019

*očistěno o sezónní vlivy a/či rozdílný počet pracovních dní u některých ukazatelů

** podíl hrubé přidané hodnoty odvětví průmyslu vč. zpracovatelského, těžby a dobývání na celkové hrubé přidané hodnotě všech odvětví ekonomiky

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY
ČESKÉ REPUBLIKY

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR

WWW.SPCR.CZ

TWITTER: [@SVAZPRUMYSLU](https://twitter.com/SVAZPRUMYSLU)

YOUTUBE: [SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR](https://www.youtube.com/SVAZPRUMYSLU)